

KEŞMİR KRİZİ

Hazırlayan: Başak NAZHAN YEŞİLYURT

Keşmir Krizi, Güney Asya'da yıllardır var olan bölgesel güvenlik sorunudur. Keşmir Krizi; kimlik, güvenlik ve egemenlik sorunudur. 1947 yılında İngiltere'nin Hindistan'da sömürgesini bitirmesi ve iki ayrı devletin oluşumuyla kendini göstermeye başlamıştır. Bu devletler Hindistan ve Pakistan'dır. Pakistan'da nüfusun çoğunluğunu Müslümanlar oluşturmaktadır. Keşmir bölgesinde de nüfus çoğunluğunu Müslümanlar oluşturmaktadır. Fakat bölgenin yerel yöneticisi bu bölgenin Hindistan'a katılmasına karar vermiştir. Bu kararı Pakistan kabul etmez ve iki ülke arasında sorun olmaya başlar. Böylece iki ülke arasında silahlı çatışmalar yaşanır ve bölgenin statüsü netleşemez. Buna çözüm olarak Hindistan bölgeye özel bir statü tanır. Böylece Keşmir sınırlı bir özerklik elde eder. Bu şekilde Keşmir'de yaşayanların tepkileri azaltılması ve bölgeyi Hindistan'a entegre etmek amaçlanmıştır. Ancak Keşmir'de yaşanan protestolar, güvenlik sorunları ve Pakistan'la yaşanan gerilimler, bölgeyle alakalı daha sıkı merkezi kontrolü gerekli kılmıştır. Bu süreç içerisinde Hindistan'da Hindutva ideolojisi oluşmaya başlamıştır.

Hindutva, Hindistan'ın milliyetçi ideolojisidir. Bu ideoloji Hindistan'ın güçlü bir merkezi otorite ve ulusal kimliğinden beslenir. Bu görüşe göre belirli bölgelere tanınan ayrıcalıkların ve özel statülerin ulusal kimliği zayıflattığı düşünülür. Bu görüşe göre Keşmir bölgesi sorunların alanıdır.

Hindutva ideolojisinin somut varlığı 2019 yılında Keşmir'in özel statüsünün kaldırılmasında kendini göstermiştir. Bu karar Hindistan Parlamentosu tarafından alınmıştır. Bu kararla bölgenin özerkliği son bulmuş ve yerel yönetim ortadan kalkmıştır. Bu kararla Hindistan ulusal bütünlüğü güçlendirilmeye çalışılmıştır. Bu karar hem bölgesel hem de uluslararası düzeyde tartışmalara da sebep olmuştur. Keşmir'de güvenlik arttırılmış, iletişim kısıtlamaları gelmiş ve toplumsal tepkiler artmıştır. Özellikle Pakistan'dan sert tepkiler gelmiş, uluslararası kamuoyunda insan hakları konusunda endişeler çoğalmıştır. Fakat herhangi bir çözüm getirilememiştir.

Keşmir Krizi artık sınır anlaşmazlığının ötesinde kimlik, ideoloji ve güvenlik sorunlarının bir arada olduğu bölgedir. İki ülkenin nükleer silaha sahip olması da

bu durumda küresel güvenlik konusu içinde büyük risk oluşturmaktadır. İdeolojinin devlet politikalarını oluşturması bu süreci daha da çıkmaza sokmakta.

Keşmir Krizi sömürgeci geriyeye kalan statü sorunudur. Ve süreç içerisinde güvenlik sorunu ve ideolojik politikalarla derinleşmiştir. Kalıcı çözüm için Keşmir halkının istekleri dikkate alınarak, siyasi sürecin geliştirilmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇALAR

Sarıaslan, F. (2023). *Hindu Nationalism and Rising Anti-Islamism in India*. Medya ve Din Araştırmaları Dergisi, 6(1), 103–124

Türkiye Araştırmaları Vakfı. (2025). Güncel gelişmeler bağlamında Keşmir meselesi

Türkiye Araştırmaları Vakfı. (2025). Keşmir sorununda yeni cepheler

Alperen, Ü. (2024). Çin'in Keşmir politikası: Pakistan ve Hindistan arasında dengeli tarafsızlık. Yönetim Bilimleri Dergisi, 22(54), 2423–2448

Kılıç, K. (2025). Nükleer silahların gölgesinde Keşmir meselesinin çözüm senaryoları. TESAM Akademi Dergisi, 12(1), 183–214